

ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ ได้แก่

ทฤษฎีผู้กรองสาร (Gatekeeper Theory)

กระบวนการสื่อสารเป็นเรื่องของการส่งทอด ถ่ายทอด หรือ การไหลของข่าวสารที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล หรือกลุ่มบุคคลหนึ่งกับอีกบุคคล หรืออีกกลุ่มบุคคลหนึ่ง การไหล หรือ การเคลื่อนที่ของข่าวสารที่ว่านี้ อาจเกิดขึ้นโดยตรงจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง หรือโดยทางอ้อมจากจุดหนึ่งผ่านจุดอื่นๆก่อนถึงผู้รับสารก็ได้

การสื่อสารข่าวสารในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม หรือโดยผ่านสื่อมวลชนก็ตาม ล้วนเป็นลักษณะที่ข่าวสารมีการไหลผ่านตัวกลางหลายชั้นตอนจากผู้ส่งคนหนึ่ง ไปยังผู้ส่งอีกคนหนึ่ง หรือจากผู้รับคนหนึ่งไปยังผู้รับคนอื่นๆ ดังนี้เสมอ

จากลักษณะการไหลผ่านหลายชั้นตอนของข่าวสารดังกล่าว ทำให้ข่าวสารมีการตกหล่น ตัดทอน แต่งเติม บิดเบือน หรือเพิ่ม ลด ความสำคัญบางประเด็น ซึ่งอาจเป็นไปโดยเจตนา หรือ ไม่เจตนาของผู้ถ่ายทอดข่าวสาร ยังมีตัวกลางในการถ่ายทอดข่าวสารหลายชั้นตอน โอกาสที่ข่าวสารจะถูกปรับแต่งโดยตัวกลางที่ถ่ายทอดก็ยิ่งมากขึ้น

เคิร์ท เลวิน (Kirt Lewin) ได้อธิบายถึงกระบวนการที่ข่าวสารผ่านตัวกลางต่างๆ ไว้ในหนังสือ Human Relations ตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2490 โดยชี้ให้เห็นว่า ข่าวสารจะผ่านจุดที่เรียกว่า "ประตู" ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ เลือกสรร ตัดความข่าวสาร ก่อนที่จะผ่านไปยังจุดรับสารอื่นๆต่อไป ผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบ เลือกสรร ตัดความข่าวสารดังกล่าว เรียกว่า "ผู้เฝ้าประตู" (Gate Keeper) ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือ องค์กรก็ได้

ทฤษฎีครอบงำ (Conspiracy or Hegemony Theory)

พบว่าการควบคุมของสังคมนั้นมีรากฐานมาจาก ประโยชน์ของชนชั้นนำกลุ่มหนึ่ง เนื้อหาสาระสำคัญของทฤษฎีจะกล่าวถึงว่าอำนาจทางสังคมของคนกลุ่มนี้จะได้รับการเสริมสร้างให้มั่นคงยิ่งขึ้น เมื่อประชาชนส่วนใหญ่ไม่รู้ซึ่งถึงสภาพความเป็นจริงของสังคม ดังนั้นทฤษฎีนี้จะเน้นแนวคิดเรื่อง ความชอบธรรมของรัฐและสถาบันของชนชั้นที่ได้รับการสถาปนาขึ้นมา และหากเกิดมีกลุ่มที่ต้องการท้าทายระเบียบเก่าๆของสังคมชั้นมากก็จะมี การสร้างภาพพจน์ให้กลุ่มท้าทายดังกล่าวขาดความชอบธรรมในการกระทำของตน รวมทั้งมีความพยายามที่จะเบี่ยงเบนความไม่พอใจและความขឹងใจของประชาชนไปยัง บรรดาแพะรับบาปทั้งหลาย เช่น พวกนอกคอก พวกที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคม หรือพวกฝ่าฝืนสังคมน

อย่างไรก็ตามจุดอ่อนของทฤษฎีนี้โดยตรงที่ขาดการอธิบายในรายละเอียดว่า กลุ่มผู้ปกครองสามารถบงการสื่อมวลชนให้เป็นไปตามความต้องการของพวกเขาได้อย่างไร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่คนกลุ่มนี้ต้องเผชิญเวลาลงมือจริงๆอีกด้วย

ทฤษฎีครอบงำ สามารถนำมาเป็นแนวทางการวิเคราะห์ถึง ปัจจัยทางด้านผู้บริหารประเทศที่เข้ามามีส่วนในการนำเสนอข่าว เนื่องจากสื่อมวลชนวิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อมวลชนของรัฐโดยตรง ดังนั้นจึงต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ ทั้งที่เป็น การควบคุมโดยตรง คือการมีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้บริหารสถานีฯ เช่น กรมประชาสัมพันธ์ อสมท. และการควบคุมโดยทางอ้อม ในแง่ของการออกกฎ ระเบียบต่างๆ ให้สถานีปฏิบัติ

ทฤษฎีองค์การ

เศรษฐศาสตร์การเมืองอธิบายว่า เหตุใดพลังผลักดันด้านเศรษฐกิจและการตลาดจึงสามารถทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่เบี่ยงเบนจากความเป็นจริง เช่น การรวมศูนย์รสนิยมของผู้ดูผู้ชมส่วนใหญ่ให้มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ผลผลิตของสื่อที่ไม่ดีจะมีความหลากหลายมากนักและโอกาสที่กลุ่มชนชั้นต่างๆในสังคมจะเข้าถึงสื่อก็มีอยู่อย่างจำกัดและไม่เท่าเทียม ซึ่งพบว่า เหตุผลที่เศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการสื่อสารมวลชน เนื่องจากประการแรก การเป็นเจ้าของสื่อมวลชน โดยมากเป็นการดำเนินการของเอกชนที่ต้องหารายได้ด้วยตนเอง ผลงานที่มีความแปลกใหม่ ริเริ่มสร้างสรรค์ มีลักษณะการให้ข้อมูล หรือมีความหลากหลายนั้น ย่อมต้องมีการลงทุนสูงกว่า และทำกำไรน้อยลง

ประการที่สอง ความเชื่อที่ว่าแหล่งข่าวที่มีสถานภาพสูงในสังคมจะสามารถทำให้ข่าวที่ออกมา มีความเป็นกลางมากขึ้น และสามารถจะป้อนข่าวได้อย่างสม่ำเสมอ และด้วย เหตุที่โลกขององค์การสื่อสารมวลชนมีลักษณะปิดตัวและห่อหุ้มตัวเองอย่างหนาแน่น นั้นเอง เป็นตัวการที่ปิดกั้นความเป็นจริงจากสังคมภายนอก มิให้หลังไหลเข้ามาภายในได้

ทฤษฎีแรงเสริม (Reinforcement Theory)

โจเซฟ แคลปเปอร์ (Klapper, J, 1960) เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนทฤษฎีเกี่ยวกับแรงเสริมโดยกล่าวว่า ความรุนแรงในโทรทัศน์และสื่อมวลชนต่างๆมัก ไม่เพิ่มหรือลดความเป็นไปได้ในการแสดงพฤติกรรมรุนแรงของผู้รับสารอย่างเด่นชัด แต่ สิ่งที่เกิดจากผลของสื่อมวลชนก็คือ เป็นแรงเสริมความก้าวร้าวรุนแรงหรือแรงเสริมต่อต้านความก้าวร้าวรุนแรงที่มีอยู่แล้วของบุคคลผู้รับสาร

ทฤษฎีความก้าวร้าวรุนแรงในสื่อมวลชนชี้ให้เห็นว่า เนื้อหาในสื่อมวลชน เป็นแรงเสริมต่อทัศนคติ ค่านิยม ปทัสถาน ความเชื่อ ฯลฯ ของบุคคลผู้รับสาร ถ้าบุคคล นั้นเชื่อในการใช้ความรุนแรงอยู่แล้ว ความรุนแรงในสื่อมวลชนก็จะช่วยเสริมความเชื่อนั้น ให้หนักแน่นขึ้น แต่หากบุคคลใดในสังคมที่ไม่ชอบใช้วิธีการรุนแรง เขาก็จะรับรู้ความ รุนแรงที่ปรากฏในสื่อมวลชนในลักษณะที่เลือกสรร คือมองเป็นว่าความรุนแรงนั้น ก่อให้เกิดความเจ็บปวดทุกข์ทรมาน ควรจะมีการหลีกเลี่ยงเป็นอย่างยิ่ง

ทฤษฎีนี้ ผู้วิจัย นำมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ถึง ปัจจัยทางด้านผู้ผลิตข่าว ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการคัดเลือกข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของข่าวที่ มีความรุนแรง ที่การคัดเลือกจะเป็นการใช้วิจารณญาณของผู้คัดเลือก ดังนั้น ทัศนคติของผู้ คัดเลือกที่มีต่อภาพ และเนื้อหาความรุนแรง จึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง

ทฤษฎีการปลูกฝัง (Cultivation Theory)

เกอร์บเนอร์และคณะ (1980) ได้พัฒนาทฤษฎีการปลูกฝังโดยมีสมมติฐานว่า ข่าวสารในสื่อมวลชน โดยเฉพาะในโทรทัศน์ได้ปลูกฝังปั้นแต่งความคิดของผู้รับสารเกี่ยวกับ โลกที่แท้จริง อิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์ในสังคมสมัยใหม่นี้แพร่กระจายเข้าไปสู่ทุกประตูบ้าน ทั้งบนตึกระฟ้า หรือในสลัม

เนื้อหาในวิทยุโทรทัศน์มักเกี่ยวข้องกับความรุนแรง อาชญากรรมความขัดแย้ง เรื่องราวทางเพศ ฯลฯ เสมอ จนทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าโลกนี้เต็มไปด้วยความรุนแรง และความขัดแย้ง ความไม่ปลอดภัยในทรัพย์สิน การฉ้อโกง

นอกจากนั้นเนื้อหาในวิทยุโทรทัศน์ ก็มักแสดงให้เห็นว่าตัวละครเอกในเรื่องมีอำนาจหรือมีชัยชนะเหนือผู้อื่นด้วยวิธีการใช้กำลังหรือความรุนแรงเท่านั้น ผู้ชมวิทยุโทรทัศน์ถูกปลูกฝังให้มีความรู้สึกว่า โลกที่เป็นอยู่ในวิทยุโทรทัศน์ คือโลกที่แท้จริงของเรา ที่เต็มไปด้วยความรุนแรง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ได้แก่ - งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเสนอรายการทางโทรทัศน์
- งานวิจัยเกี่ยวกับผู้กรองสาร

งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์

งานวิจัยต่างประเทศ

เกอร์บเนอร์ (Gerbner, ค.ศ. 1964) พบว่า โดยพื้นฐานแล้ว ไม่มีระบบการเก็บรวบรวมข่าวที่แน่นอนตายตัว และ จะไม่มีการรายงานข่าวที่ไหน ที่ไม่มีอุดมการณ์เข้าไปเจือปน ไม่มีจุดยืนทางการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้อง และ ไม่มีลักษณะเล่นพรรคเล่นพวกเข้าไปปะปน

กัลตุงค์ แอนด์ รุงค์ (Galtung & Rung, ค.ศ. 1965) ได้ทำการวิจัย พบว่า

- ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการคัดเลือกเพื่อเสนอข่าวสารมี 3 ประการ ได้แก่
- ปัจจัยทางด้านองค์กร ที่พบว่าสื่อมวลชนมักชอบเสนอข่าวที่เป็นเหตุการณ์ใหญ่ๆ เหตุการณ์ที่ชัดเจนไม่คลุมเครือ เหตุการณ์ที่เข้ากับวัฒนธรรมที่มีอยู่กันทั้งสิ้น
 - ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประเภทของข่าวได้แก่การที่สื่อมวลชนจะเลือกเสนอเหตุการณ์ โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้รับสาร หรือ ความคาดหวังของผู้รับสาร
 - ปัจจัยทางสังคม และ วัฒนธรรม ได้แก่ การคัดเลือกเสนอข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบุคคลชั้นนำ ชาติที่เป็นชาติชั้นนำ หรือ เหตุการณ์ร้ายๆ ซึ่งถือว่า เรื่องเหล่านี้เป็นที่สนใจของประชาชน

จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาเป็นกรอบในการพิจารณาในเรื่อง ปริมาณข่าวว่าควรเสนอข่าวประเภทใดจำนวนเท่าใด ข่าวใดควรตัดทิ้ง และ ข่าวใดมีคุณค่าควรที่จะเป็นข่าวเด่นในแต่ละวัน

โรเซนเจอร์น (Rosengren, ค.ศ. 1974) ได้ทำการวิจัยเพื่อทราบว่า การเสนอข่าวบาง ข่าว นั้น มีปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง เกี่ยวข้องอยู่อย่างไร และได้สาธิตให้เห็นว่า ในบรรดาข่าวในระดับประเทศนั้น ข่าวที่กระตุ้นหรืออ้ากรังรักษาระดับความสนใจของผู้ชมนั้นก็อาจจะเป็นข่าวที่เกิดมาจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง พอๆกับข่าว ที่มาจากการคัดเลือกของผู้ทำข่าวที่ใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกเพื่อนำเสนอข่าวโดยพิจารณาจาก "คุณค่าข่าว" ก็เป็นได้ แต่อย่างไรก็ตาม การจะตัดสินว่าข่าวนั้นมี "คุณค่า" เหมาะสมที่จะเป็นข่าวที่เสนอทางสื่อมวลชน มักจะเป็นการใช้ความรู้สึกตัดสินมากกว่า ดังนั้นเรื่องของคุณค่าข่าวจึงเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับอัตตวิสัยมากกว่าที่จะใช้ กระบวนการตัดสินใจคัดเลือกข่าว โดยยึดหลักทฤษฎี งานวิจัยในประเทศ

ดวงทิพย์ วรพันธ์ (2531) ได้ทำวิจัยเรื่องข่าวโทรทัศน์ สภาพลแวดล้อมไทย วิชาการแพร่กระจาย และ การรับรู้ ผลการวิจัยพบว่า สภาพลแวดล้อมทางการเมือง กฎหมาย เศรษฐกิจ และ สังคม ต่างก็มีผลต่อการเสนอข่าวโทรทัศน์ กล่าวคือ การเมืองมีผลต่อการเสนอข่าวโทรทัศน์ ในส่วนของการร่างกฎหมายควบคุมการเสนอข่าวนับตั้งแต่การมีมติของรัฐมนตรีในการแต่งตั้งผู้อำนวยการสถานี คณะกรรมการบริหารสถานี หรือ บอร์ด (Board of Committee) มีคณะกรรมการบริหารวิทยุและโทรทัศน์ (กบว) ในสายงานของกรมประชาสัมพันธ์ควบคุมช่อง 3, 9, 11 และ กบว. กองทัพบกควบคุมช่อง 5 และ ช่อง 7 อีกชั้นหนึ่งรองจากรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ ผู้บัญชาการทหารบก

การเมืองมีบทบาททั้งโดยตรง และโดยอ้อมต่อการเสนอข่าวโทรทัศน์

บทบาทโดยตรง- การแต่งตั้งบุคคล คณะบุคคลให้มีหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินการของสถานี

- การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูง และเจ้าหน้าที่สถานีโทรทัศน์โดย รมต.

บทบาทโดยอ้อม- การให้ความเห็นผ่านผู้อำนวยการและ/หรือหัวหน้าฝ่ายข่าวด้วยวาจา ให้พิจารณาและ/หรือ ระมัดระวังการเสนอข่าวหนึ่งข่าวใดเป็นพิเศษผลก็คือ

สถานีโทรทัศน์จำเป็นต้องเสนอข่าวนั้นๆในลักษณะด้านเดียว (One - side

presentation) เพียงความคืบหน้าแต่ไม่เจาะลึก หรือต้องหยุดการเสนอ
บทบาทของกฎหมายต่อการเสนอข่าวโทรทัศน์

ได้แก่ การตราพระราชบัญญัติต่างๆทางสื่อสารมวลชน การออกระเบียบปฏิบัติของ กบว.
เพื่อให้สื่อมวลชนใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน ได้แก่

- พรบ. วิทยุกระจายเสียงและ วิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498

เป็นกฎหมายแม่บทให้ นายกฯ สามารถออกกฎกระทรวงประกาศสำนักนายกฯและระเบียบ
ต่างๆ ขึ้นใช้ในการบริหารวิทยุโทรทัศน์ ยกตัวอย่างได้แก่

- ระเบียบกบว., หนังสือเวียน กบว., มติ กบว.

- คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 17

อย่างไรก็ตาม กบว. เป็นผู้รักษากฎหมายในการเสนอข่าวโทรทัศน์มีบทบาทเพียง
อนุมัติหรืออนุญาตเวลาที่เหมาะสมสำหรับเสนอข่าว ปริมาณเวลาที่โฆษณาได้ในรายการ
และวางแนวทางปฏิบัติการใช้ถ้อยคำในเนื้อหาของข่าว ประเภทของข่าวที่นำเสนอ สำหรับ
เศรษฐกิจ มีผลต่อการอุปถัมภ์ หรือ สนับสนุนรายการข่าว ทำให้สถานีโทรทัศน์ทำกำไรและ
สามารถดำเนินกิจการสถานีโทรทัศน์ให้ลุล่วงไป

งานวิจัยเกี่ยวกับผู้ทรงอำนาจ

ดวงทิพย์ วรพันธ์ (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ข่าวโทรทัศน์ สภาพแวดล้อม
ไทย วิธีการแพร่กระจายและการรับรู้ จากการวิจัยพบว่า การศึกษาคัดเลือกและการจัด
ลำดับข่าวของสถานีโทรทัศน์แต่ละสถานี บรรณาธิการข่าวของทุกสถานี ต่างคัดเลือกข่าว
เพื่อออกอากาศอย่างระมัดระวังมิให้ผิดไปจากนโยบายของสถานีโทรทัศน์ รวมถึงนโยบาย
การเสนอข่าวของฝ่ายข่าว นอกจากนี้การคัดเลือกข่าวยังต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ
และ นโยบายจากผู้บริหารระดับสูงของทางราชการ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการ
ดำเนินงานของสถานี

ในกระบวนการทำข่าวโทรทัศน์ประจำวัน พบว่า ก่อนออกอากาศ บรรณาธิการ
ข่าวมักต้องตัด ข่าวทั้งภาพ และ เนื้อหาออกไปราวร้อยละ 15-20 เพื่อให้ลงตัวพอดีกับ
เวลาออกอากาศ เท่ากับต้องตัดสินใจทำข่าววันต่อวัน และ มีการตัดสินใจเปลี่ยนแปลง
ข่าวฉบับล้นเมื่อได้รับการแสดงออกว่าไม่เห็นด้วยจากผู้บริหารระดับสูง

สำหรับการแพร่กระจายข่าวโทรทัศน์พบว่า ข่าวโทรทัศน์มีโครงสร้างที่กำหนด

คงที่ ประกอบด้วยแต่ได้ประเภทของต่างๆ เรียงตามลำดับที่ประชุมข่าวเห็นชอบร่วมกัน ส่วนวิธีการแพร่กระจายนั้น ในกระบวนการทำข่าวประจำวันมีลักษณะซับซ้อนขึ้น มีผู้เรียบเรียงข่าว มีการประชุมข่าว และเน้นการรายงานข่าวจากแหล่งข่าว หรือ สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ด้วยเสียงของผู้สื่อข่าวหน้ากล้องมากขึ้น

ในส่วนของการศึกษาเรื่องการรับรู้ข่าวสารของผู้ผู้ชม จากการวิจัยพบว่า ในด้านเนื้อหาประจำวันภาคหลัก คือภาค 20.00 น. ผู้ผู้ชมจะได้รับรู้ข่าวสารที่เป็นข่าวในประเทศมากกว่าข่าวต่างประเทศ ข่าวหนัก (Hard News) ได้แก่ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการพัฒนา กิจกรรมของกองทัพ ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ การประชุมระดับนานาชาติ และ ปัญหาสังคม ข่าวเหล่านี้จะนำเสนอมากกว่าข่าวเบา (Soft News) หรือ ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวภัยพิบัติ ศิลปะ บันเทิง วิทยาศาสตร์ การศึกษา เหตุการณ์ หรือ กิจกรรมสังคม กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมตามเทศกาล พยากรณ์อากาศ และ กีฬา ทั้งนี้เนื่องจาก สถานีโทรทัศน์ไทยให้ความสำคัญในการ มุ่งเสนอข่าวที่เป็นเรื่องราวที่เป็นสาระประโยชน์ ควรค่าแก่การรับรู้ มากกว่าข่าว หรือ เรื่องราวที่มนุษย์สนใจ (Human Interest) และ ต้องการรับรู้

อรุณห์ เลิศจรธารักษ์ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่องโทรทัศน์ : วิถีคัดเลือก และจัดลำดับของข่าวของสถานีโทรทัศน์ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า วิธีการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวขึ้นอยู่กับหัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวซึ่งยึดหลักการบริหารงานนโยบาย วัตถุประสงค์ของสถานีโทรทัศน์ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารงานวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์เป็นแนวทางในการคัดเลือก และจัดลำดับของข่าว ส่วนในเรื่องการจัดกำหนดวาระประเด็นสำคัญของข่าว (Agenda Setting) ข่าวพระราชกรณียกิจจัดอยู่ในลำดับแรก รองลงมาคือข่าวรัฐบาลเน้นความสำคัญที่ตัวบุคคลในวงการรัฐบาลและกิจการทหาร ลำดับที่สามคือข่าวการเมืองแต่สถานีโทรทัศน์ทั้ง 3 สถานีให้เวลา กับข่าวการเมืองน้อยที่สุด ลำดับที่สี่ คือ ข่าวพัฒนาซึ่งเป็นข่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจการเกษตร อุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัย การศึกษา ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ฯลฯ และลำดับที่ห้า คือข่าวทั่วไปซึ่งเป็นข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุ อุบัติภัย อาชญากรรม ข่าวสังคม และอื่นๆ สำหรับทิศทางกาจัดกำหนดประเด็นสำคัญของข่าวเริ่มจากสื่อมวลชนไปสู่ประชาชน